

Nr 73.

*Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen med förslag till lag om
ändrad lydelse av 35 § sjölagen; given Stockholms
slott den 29 januari 1932.*

Under åberopande av bilagda, i statsrådet och lagrådet förda protokoll vill Kungl. Maj:t, jämlikt § 87 regeringsformen, föreslå riksdagen antaga härvid fogat förslag till lag om ändrad lydelse av 35 § sjölagen.

GUSTAF.

N. Gärde.

Förslag
till
Lag
om ändrad lydelse av 35 § sjölagen.

Härigenom förordnas, att 35 § sjölagen skall i nedan angiven del erhålla följande ändrade lydelse:

35 §.

Å alla segelfartyg, vilka äga en dräktighet av femtio ton eller därutöver, så ock å alla ångfartyg skall, när de avgå till andra orter utom riket, än de vid Östersjön belägna samt orter i Danmark och Norge på denna sidan om Skagens fyr och Lindesnäs, föras skeppsdagbok; å ångfartyg skall dessutom, såsom bihang till skeppsdagboken, föras särskild maskindagbok. Konungen äger förordna, att skeppsdagbok skall i den omfattning, som prövas erforderlig, föras jämväl i andra fall.

Dagboken — — — — — avgångsorten.

Utdrag av protokollet över justitiedepartementets ärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 22 januari 1932.

Närvarande:

Statsministern EKMAN, ministern för utrikes ärendena friherre RAMEL, statsråden GÄRDE, HAMRIN, VON STOCKENSTRÖM, STADENER, GYLLENSWÄRD, LARSSON, HOLMBÄCK, JEPPSSON, HANSÉN, RUNDQVIST.

Efter gemensam beredning med chefen för handelsdepartementet anmäler chefen för justitiedepartementet, statsrådet Gärde, fråga om *ändrad lydelse av 35 § sjölagen* samt anför:

»Chefen för handelsdepartementet har förut denna dag redogjort för innehållet i en år 1929 i London avslutad internationell konvention för betryggande av säkerheten för människoliv till sjöss jämte därvid fogat, såsom bilaga I betecknat reglemente samt anmält sin avsikt att föreslå Kungl. Maj:t att i proposition äska riksdagens godkännande av konventionen och reglementet. Med fattande av slutligt beslut härom borde emellertid anstå, till dess vissa med konventionen sammanhängande förslag till ändringar i allmän lag hunnit undergå vederbörlig granskning i lagrådet.

Äsyftade lagändringar beröra vissa stadganden i lagen den 16 oktober 1914 om tillsyn å fartyg samt 35 § sjölagen. Förslag till ändringar i den förstnämnda lagen har förut i dag underställts Kungl. Maj:t av chefen för handelsdepartementet. Jag anhåller nu att få anmäla frågan om den av konventionen föranledda ändringen i sjölagen.

Angående den ifrågavarande konventionens allmänna innebörd samt dess förhållande till den svenska sjöfartssäkerhetslagstiftningen får jag hänvisa till vad chefen för handelsdepartementet i sådant avseende anfört vid föredragningen av frågan om konventionens godkännande.

Enligt 35 § sjölagen skall å segelfartyg av viss dräktighet samt alla ångfartyg föras skeppsdagbok, när de avgå till andra orter utom riket, än de vid Östersjön belägna samt orter i Danmark och Norge på denna sidan om Skagens fyr och Lindesnäs. Vissa stadganden i konventionen och det därvid fogade reglementet kunna emellertid föranleda skyldighet att å sådana fartyg föra skeppsdagbok jämväl i andra fall. En del av de stadganden, i vilka föreskrift lämnas om anteckning i sådan bok, gälla nämligen oberoende av fartygets destination, och andra avse fartyg, som nyttjas å 'internationella resor', varmed förstås resor från konventionsland till hamn i annat land eller omvänt.

Kommerskollegium framhåller i utlåtande den 19 januari 1931 angående förevarande konvention, att frågan, huruvida ändring av 35 § sjölagen angående förande av skeppsdagbok borde föranledas av konventionen, till sin

innehörd närmast sammanföle med spörsmålet, huruvida skeppsdagbok borde föreskrivas för fartyg i Östersjöfart. Konventionens tillämpningsområde omfattade principiellt all utrikes trafik oberoende av farten, vilket ock gällde bestämmelserna rörande anteckningar i skeppsdagbok. I konventionen stadgades visserligen ingenstädes, att skeppsdagbok skulle finnas, men väl att en del anteckningar skulle göras i sådan bok.

Beträffande konventionens bestämmelser om anteckning i skeppsdagbok erinrar kommerskollegium till en början därom, att i kapitlet angående fartygs konstruktion stadgades om anteckning i skeppsdagbok rörande stängande och öppnande av vattentäta dörrar, sidoventiler m. m. samt övningar med och inspektioner av sådana säkerhetsanordningar. Med avseende å nämnda anordningar föreläge emellertid enligt art. 4 punkt 4 möjlighet till medgivande av lättnader för fartyg, som ej ginge mer än 200 nautiska mil från närmaste land. I den mån denna möjlighet begagnades, förlorade berörda föreskrift om anteckning i dagboken sin betydelse för fartyg i sådan inskränktare fart. Vidare förekomme i kapitlet angående bärgningsredskap bestämmelse om anteckningar i skeppsdagbok (art. 25, jfrd med regel XLV) rörande båtmönstringar och alarmövningar. Dessa övningar syntes emellertid i Östersjö- och inskränktare fart icke vara av samma betydelse som i den vidsträcktare farten, och det kunde därför ifrågasättas, huruvida denna konventionsbestämmelse lämpligen borde föranleda ovillkorlig föreskrift om skeppsdagboks förande i vidare mån än som redan vore fallet. Slutligen skulle anteckning i skeppsdagboken göras om sådana omständigheter, som omförmäldes i konventionens kapitel angående navigationssäkerhet, art. 45. Ehuru sådan anteckningsskyldighet föreskrevs redan i 1914 års konvention i ämnet, art. 37, som ägde tillämpning jämväl å inskränktare fart än Nordsjöfart, hade emellertid genom den svenska lagstiftning, som sagda år kom till stånd, delvis på grundval av sistnämnda konvention, utsträckning av skyldigheten att föra skeppsdagbok icke föreskrivits. I ett med föranledande av 1914 års konvention på sin tid utarbetat utkast till förordning angående vissa räddningsåtgärder hade i anslutning till nyssnämnda art. 37 allenast föreslagits en bestämmelse av följande innehåll: 'Föres skeppsdagbok, skola däri antecknas alla de förhållanden etc.'

Med hänsyn till nu angivna omständigheter har kommerskollegium ansett en ratificering av konventionen knappast innebära tvingande skäl att föreskriva förande av skeppsdagbok å fartyg i inskränktare fart, än i 35 § sjölagen sägs. I vart fall finge beaktas, att med skeppsdagbokens införande i inskränktare fart, därest icke annorlunda föreskreves, till följd av särskilda bestämmelser, såsom t. ex. 37 § sjölagen, automatiskt följde förpliktelse för befälhavaren att däri göra anteckningar om åtskilliga förhållanden av skiftande natur, som icke ägde direkt sammanhang med nu förevarande frågor. Då det emellertid vid utformandet av de administrativa föreskrifter, som komme att föranledas av konventionen, möjligen kunde visa sig önskvärt att i någon mån utsträcka skyldigheten att föra skeppsdagbok, syntes befogenhet i sådant hänseende lämpligen böra förbehållas Kungl. Maj:t. Detta kunde ske genom ett tillägg till 35 § sjölagen av följande lydelse: 'Konungen äger förordna, att skeppsdagbok

skall i viss omfattning föras å fartyg jämväl i annan fart, än i första stycket sägs.'

Sedermåra har kommerskollegium i utlåande den 21 november 1931, varmed förslag till administrativa författningsbestämmelser i anledning av sjöfartssäkerhetskonventionen överlämnats till Kungl. Maj:t, förmålt sig vid övåvägande av de olika i förslagen upptagna stadganden, vilka här komme i betraktande, för sin del hava funnit den ifrågasatta utsträckningen av skeppsdagboksplikten icke vara på någon punkt oavvisligen nödvändig. Emellertid hade vid frågans behandling framhållits, att den blivande erfarenheten med avseende å de särskilda stadgandenas efterlevnad kunde komma att göra en skårpt kontroll önskvård, därvid skeppsdagboksanteckningar i främsta rummet borde komma i fråga. Ehuru sålunda mera vägande skål för den föreslagna lagändringen icke kunde åberopas, syntes det åndock böra övåvägas, huruvida densamma icke i allt fall borde genomföras för beredande av åsyftad möjlighet för ett förordnande från Kungl. Maj:ts sida för den händelse behov därav framdeles skulle yppa sig.

Såsom kommerskollegium framhållit, innehåller konventionen visserligen icke uttrycklig föreskrift förande av skeppsdagbok, men dess bestämmelser om anteckning i sådan bok torde dock få anses förutsätta befintligheten av skeppsdagbok. Med hänsyn härtill och då det vid konventionens tillämpning kan komma att framstå såsom önskvårt att åtminstone i någon mån utsträcka skyldigheten att föra skeppsdagbok, synes mig möjlighet härtill böra beredas genom åndring i nu gällande bestämmelser i åmnet. Jag finner mig för den skull böra tillstyrka, att till 35 § sjölagen göres tillågg av den innebörd kommerskollegium föreslagit.

Departement-
chefen.

Det torde kunna ifrågasättas, huruvida konventionens föreskrifter om införande i skeppsdagbok av uppgifter om olika förefallande omständigheter åvenledes böra förånleda tillågg till 37 § sjölagen. Härvid torde jag emellertid få anmärka, att den uppräkning, som sistnåmnda lagrum innehåller, enligt dettas ordalydelse icke är att anse såsom uttømmånde utan avser att utgöra en anvisning för befålhavaren. Något tillågg till denna paragraf synes mig därför icke vara erforderligt i samband med den nu förevarande konventionens godkånnande.»

Föredraganden upplåser härefter förslag till lag om åndrad lydelse av 35 § sjölagen av den lydelse, bilaga vid detta protokoll utvisar,¹ samt hemståller, att lagrådetts yttrande över förslaget måtte för det i § 87 regeringsformen omförmålda åndamålet inhåmtas genom utdrag av protokollet.

Denna av statsrådetts övåriga ledamöter bitrådda hemståller bifaller Hans Maj:t Konungen.

Ur protokollet:

H. Stefenson.

¹ Denna bilaga, vilken är likalydande med det vid propositionen fogade lagförslaget, har här uteslutits.

Utdrag av protokollet, hållet i Kungl. Maj:ts lagråd den 22 januari 1932.

N ä r v a r a n d e:

justitieråden CHRISTIANSSON,
EDELSTAM,
STENBECK,
regeringsrådet AFZELIUS.

Enligt lagrådet tillhandakommet utdrag av protokollet över justitiedepartementsärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet den 22 januari 1932, hade Kungl. Maj:t förordnat, att lagrådets yttrande skulle för det i § 87 regeringsformen omförmälda ändamålet inhämtas över upprättat förslag till *lag om ändrad lydelse av 35 § sjölagen*. I samband därmed hade till lagrådet för kännedom vid förslaget granskning överlämnats utdrag av protokollet över handelsärenden, hållet i statsrådet samma den 22 januari, ifråga om godkännande av bland annat en den 31 maj 1929 dagtecknad internationell konvention för betryggande av säkerheten för människoliv till sjöss med därvid fogat reglemente.

Förslaget, som finnes bilagt detta protokoll, föredrogs inför lagrådet av förste amanuensen i kommerskollegium Gunnar Mac Erik Böös.

Lagrådet lämnade förslaget utan anmärkning.

Ur protokollet:

Ragnar Kihlgren.

Utdrag av protokollet över justitiedepartementsärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 29 januari 1932.

N ä r v a r a n d e:

Statsministern EKMAN, ministern för utrikes ärendena friherre RAMEL, statsråden GÄRDE, HAMRIN, VON STOCKENSTRÖM, STADENER, GYLLENSWÄRD, LARSSON, HOLMBÄCK, JEPPSSON, HANSÉN, RUNDQVIST.

Efter gemensam beredning med chefen för handelsdepartementet anmäler chefen för justitiedepartementet, statsrådet Gärde, lagrådets den 22 januari 1932 avgivna yttrande över det samma dag till lagrådet remitterade förslaget till *lag om ändrad lydelse av 35 § sjölagen*.

Föredraganden hemställer, att förslaget, som av lagrådet lämnats utan anmärkning, måtte, jämlikt § 87 regeringsformen, genom proposition föreläggas riksdagen till antagande.

Med bifall till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdde hemställer förordnar Hans Maj:t Konungen, att till riksdagen skall avlåtas proposition av den lydelse, bilaga till detta protokoll utvisar.

Ur protokollet:

Ragnar Kihlgren.

Stockholm 1932. Kungl. Boktryckeriet P. A. Norstedt & Söner.
310617